

EIROPAS SAVIENĪBAS SIMBOLI

Vecumposms:
sākumskola

Metode:
leļļu teātris

Laiks:
2-4 mācību stundas

Mērķis:

sākumskolas skolēnu zināšanu pilnveide par Eiropas Savienības simboliem, attīstīt prasmes veidot stāstu, balstoties klasiskā sižeta veidošanas kompozīcijā, kā arī atveidot savu stāstu leļļu vai objektu teātra tehnikā.

Materiāls ietver:

- metodes aprakstu,
- mācību procesa norises aprakstu,
- snieguma līmeņu aprakstu, ko izmantot, sniedzot skolēniem atgriezenisko saiti mācīšanās procesā (formatīvā vērtēšana) un arī temata noslēgumā (summatīvā vērtēšana),
- izglītības standartā noteiktos sasniedzamos rezultātus, uz kuriem šī metode palīdz virzīties,
- izziņas materiālu kopu tēmas dziļākai izpratnei gan skolotājiem, gan skolēniem.

METODES APRAKSTS

Leļļu teātris, ievērojot stāsta kompozīcijas principus

Skolēni grupās izveido lelles (papīra, plastilīna, tādās, kas veido ēnas, auduma vai citādas) un izspēlē Eiropas Savienības simbolu rašanos un nozīmi. Katra grupa izvēlas vienu simbolu un veido par to leļļu teātra etiādi, iekļaujot nozīmīgākos faktus, veidojot arī dekorācijas un skanisko noformējumu. Katra etiāde tiek veidota, izmantojot klasiskās sižeta kompozīcijas struktūru. Dotais materiāls ir tikai ierosmes materiāls, skolēni var veidot savu etiādes saturu.

Eiropas Savienības simboli	Ekspozīcija	Sarežģītums	Kāpinājums	Kulminācija	Atrisinājums
Eiropas diena	Eiropa pūlas pārvarēt postošās 2. pasaules kara sekas.	Pagājuši jau 5 gadi, bet atkopšanās notiek pārāk gausi. Bailes no posta un jauna kara.	Spridze un vajadzība šo situāciju risināt aug. Nevienam nevēlas pieļaut karu nākotnē.	Francijas ārlietu ministrs Robērs Šūmans nāk klajā ar ideju – apvienoties kopēju interešu vārdā.	Robērs Šūmans 1950. gada 9. maijā ierosina izveidot Eiropas Ogļu un tērauda kopienu. Paustā ideja – valstīm apvienot akmeņogļu un tērauda ražošanu. Ideju atbalsta 6 valstis. Vēlāk šī kopiena attīstās un 1993. gadā iegūst nosaukumu Eiropas Savienība.

Eiropas Savienības simboli	Ekspozīcija	Sarežģījums	Kāpinājums	Kulminācija	Atrisinājums
Eiropas Savienības himna	Katrai valstij ir himna, kas tiek atskaņota nozīmīgos brīžos, svētkos. Arī Eiropas Savienība vēlas sev iedvesmojošu, svinīgu dziesmu, kas tiktu atskaņota svētkos.	Eiropas Savienībai himnas vēl nav – kā lai to labāk atrisina?	Vai labāk komponēt ko jaunu vai arī izvēlēties kādu jau esošu dziesmu?	Varētu izvēlēties visiem zināmu dziesmu, tādu, ko lielākā daļa eiropiešu ir dzirdējuši. Tā visiem būtu vieglāk to pieņemt un sajust kopību.	Varbūt izvēlēties slavenā vācu komponista Ludviga van Bēthovena "Odu priekam"? Tās vienkāršā, skaidrā un spēcīgā melodija pauž ideju, ka mēs, cilvēki, visi esam kā brāļi. Jā! Tā arī darīsim. Un skaisto melodiju papildināsim ar rindām no Fridriha Šillera dzejoļa "Priekam".
Eiropas Savienības karogs	Eiropas Savienība ir nozīmīga, liela un ietekmīga organizācija, kas veicina dalībvalstu mieru un labklājību.	Visām lielām organizācijām ir karogs, tikai Eiropas Savienībai tā vēl nav.	Kāds tas varētu būt? Tam būtu jābūt vienkāršam un viegli atpazīstamam, tas nedrīkst būt līdzīgs kādas valsts karogam.	Varbūt veidot kolāžu no visu valstu karogiem? Nē, tas būs pārāk raibi. Varbūt iekļaut tikai senāko vai lielāko valstu karogus vai simbolus? Nē, tas nebūtu vienlīdzīgi un taisnīgi. Kā to lai atrisina? Kādam vajadzētu būt Eiropas Savienības karogam?	Tas varētu būt 12 zelta zvaigžņu aplis uz zila fona. Zvaigznes simbolizē Eiropas tautu vienotību.
Eiropas Savienības moto	Esmu dzirdējis, ka slaveniem cilvēkiem ir viņu dzīves moto, arī lieliem uzņēmumiem un pat pilsētām ir savi saukļi.	Vai Eiropas Savienībai ir savs moto? Ja nav, kāds tas varētu būt?	Vai ir iespējams izdomāt īsu, trāpīgu vārdu savienojumu, kas attiektos uz 27 valstīm, kuru iedzīvotāji runā dažādās valodās, dzīvo dažādās vietās un svin atšķirīgus svētkus?	Varbūt sauklim jābūt "Būsim draugi!", bet varbūt "Laimīgākā vieta uz zemes ir te!"?	"Vienota dažādībā". Šis moto vēsta, ka Eiropas iedzīvotāji ir apvienojušies, lai strādātu mieram un labklājībai, vienlaikus bagātinoties no dažādām kultūrām, valodām un tradīcijām.

MĀCĪBU PROCESA NORISE

1. Pirms skolēni iestudē leļļu teātra etīdes, vajadzētu aktualizēt, kas ir simbols. Ierosinām skolēniem parādīt vairākus simbolus: sirsniņu (mīlestības simbols), elektrības simbolu, Latvijas karogu, Brīvības pieminekli, Eiropas Savienības karogu. Seko saruna, kas visus minētos attēlus vieno, ko tie nozīmē, kādus simbolus vēl skolēni zina.

2. Skolēni iepazīstas ar informāciju par Eiropas Savienības simboliem (2. pielikums). To var darīt gan individuāli, gan grupās, izpētot informāciju par visiem simboliem vai arī tikai par vienu.

Pēc izziņas procesa skolēniem vajadzētu atbildēt uz jautājumiem:

- Kā simbols radies?
- Ko tas nozīmē, simbolizē?
- Kur un kādos gadījumos to izmanto?

3. Skolēni gatavojas leļļu teātra veidošanai, izzinot, kā tiek veidots stāsta sižets. Iesakām teorētisko materiālu papildināt ar animācijas filmas paralēlu analīzi, piemēram, "Dilli Dalli Perpendikula valstībā" (https://asakas.net/pasaku_kino/dilli_dalli/dilli_dalli_perpendikula_valstiba/) vai kādu citu.

Skolēni, skatoties animācijas filmu, nosaka piecas sižeta uzbūves daļas.

- Ekspozīcija. Atbild uz jautājumiem: Kas stāstā darbojas?; Kādi viņi ir?; Kādas ir stāsta varoņu attiecības?; Kādā vidē stāsts notiek un Kā tā izskatās?
- Sarežģījums. Atbild uz jautājumiem: Kāds konflikts un starp ko rodas?; Kāpēc rodas konflikts?
- Kāpinājums. Atbild uz jautājumu: Kas konfliktu padara asāku?
- Kulminācija. Atbild uz jautājumiem: Kāds ir stāsta izšķirošais notikums?; Vai kāds cīnās?; Par ko notiek cīņa?
- Atrisinājums. Atbild uz jautājumiem: Kāds ir stāsta iznākums, rezultāts?; Kā viss atrisinās?

4. Leļļu teātra iestudēšana, nepieciešamo materiālu izstrāde.

Dažas idejas ierosmei, kā skolēnus var sagatavot leļļu teātra iestudēšanai.

Leļļu teātrim raksturīgas prasmes iespējams attīstīt, izmēģinot dažādiem objektiem un/vai lellēm piešķirt dzīvību. Lai to paveiktu, spēlējieties un eksperimentējiet ar trim pamatprincipiem:

- elpu (Kā, piemēram, žurnāls elpo? Ātri, tātad satraukti? Lēni un dziļi, tātad mierīgi un par sevi pārliecināti vai varbūt pat guļot?);
- uzmanību (Kam žurnāls pievērš uzmanību? Kur ir un kur tiecas tā acis, ausis, rokas, viss ķermenis?);
- svaru (Cik ātri žurnāls kustas? Kā viņš pārnes svaru pārvietojoties? Kā viņš palecas, noliecas, pagriežas?).

Piemērs no meistarklases Nacionālajā teātrī Londonā: https://www.youtube.com/watch?v=vXT3gPef8zo&ab_channel=NationalTheatre

Lai ieslēgtu subtitrus latviešu valodā, spiediet ekrāna apakšā uz zobratiņa, tad uz "subtitles", tad uz "auto translate" un tad uz "Latvian". Tā jūs ieslēgsiet automātisko tulkošanu latviešu valodā, kas nebūs vienmēr gluda un stilistiski nostrādāta, taču palīdzēs saprast video saturu.

Video, kā ar leļļu palīdzību tiek stāstīti stāsti: https://www.youtube.com/watch?v=o85UyC1IzJU&ab_channel=NationalTheatre

Ja laika limits leļļu teātra iestudēšanai nav ierobežots, mēģinājumus pirms izrādes organizējiet, pakāpeniski pieaugot to kvalitātei. Piemēram:

- pirmais mēģinājums kalpo, lai izprastu, par ko kurš ir atbildīgs, un lai visiem ir skaidra izrādes kopējā ideja un katra loma tajā;
- otrais mēģinājums var būt veltīts rūpīgai detaļu izstrādei, dekorāciju un citu elementu izstrādei;
- trešajā mēģinājumā uzmanību pievērš stāsta par izvēlēto Eiropas Savienības simbolu kopveselumam, secinot, ko iespējams uzlabot.

Izrādes iestudēšana ir iespēja skolēniem pašiem uzņemties atbildību par savu mācīšanos un pieredzēt sava darba augļus.

5. Leļļu teātra pirmizrāde – darba gala rezultāts, kurā skolēni parāda labāko, ko spēj. Kamēr viena grupa rāda savu izrādi, citām grupām vajadzētu atbildēt uz jautājumiem: kā grupas izvēlētais ES simbols radies?; ko tas nozīmē, simbolizē?; kāda cita noderīga informācija tiek uzzināta?

Šādi sadarbojoties, skolēni gūst izpratni par visiem Eiropas Savienības simboliem.

6. Refleksija pēc paveiktā darba ir mācīšanās neatņemama sastāvdaļa. Aiciniet katru grupu pastāstīt par savu mācīšanās pieredzi, atbildot uz šiem jautājumiem:

- Kas mums kopā kā grupai izdevās? Kas neizdevās? Kāpēc?
- Ko mēs nākamreiz, ja darītu ko līdzīgu, darītu tāpat un ko mainītu? Kāpēc?
- Ko es personīgi tagad labāk zinu un protu pēc šī izrādes veidošanas procesa?
- Ko jaunu es par sevi uzzināju? Ko jaunu un sev vērtīgu pieredzēju?
- Ko es ieteiktu citiem, ja viņi veidotu savas leļļu teātra izrādes par Eiropas Savienības simboliem?

Savukārt klasē kopā varat izrunāt un secināt:

- Vai un kādā mērā izdevās sasniegt procesa mērķus: zināt, kādi ir un ko nozīmē Eiropas Savienības simboli, prast veidot stāstu, balstoties klasiskā sižeta veidošanas kompozīcijā, kā arī atveidot savu stāstu leļļu vai objektu teātra tehnikā?
- Kas mums visiem kopā izdevās? Ko mēs nākamreiz varētu darīt citādi?

VĒRTĒŠANA

Darbu uzsākot, skolēnus vajadzētu iepazīstināt viņiem saprotamā valodā, kādi ir vērtēšanas kritēriji, ko tie nozīmē un kā mācīšanās procesa laikā katrs skolēns pamazām varēs sasniegt sev vēlamu līmeni.

Mācīšanās procesā, mēģinot etīdes, skolēni jāvērtē formatīvi, tas ir, sniedzot atgriezenisko saiti un nodrošinot iespēju to izmantot sava darba uzlabošanai, tādējādi šo vērtēšanas rīku izmantojot jau mēģinājumu procesā. Kad skolēni ir labi izpratuši vērtēšanas kritēriju nozīmi, aiciniet viņus sniegt atgriezenisko saiti savā vidū, izmantojot šo pašu snieguma līmeņu aprakstu.

Savukārt izradē tas jums var kalpot vērtēšanas summatīvajiem mērķiem, tas ir, lai fiksētu skolēnu zināšanu un prasmju līmeni mācību procesa noslēgumā.

Kritēriji	Sācis apgūt	Apguvis daļēji	Apguvis	Apguvis padziļināti	Komentāri*
Saturs	Stāstā par Eiropas Savienības simbolu iekļauti tikai daži fakti. Stāsts ir haotisks un/ vai nabadzīgs.	Stāstā iekļauti dažādi fakti par Eiropas Savienības simbolu, taču tie kopumā neveido loģisku stāstu. Stāstu ir grūti saprast.	Stāstā iekļauti dažādi būtiski fakti par Eiropas Savienības simbolu. Vietām iztrūkst informācijas, bet stāstu kopumā var saprast.	Stāstā iekļauti dažādi būtiski fakti par Eiropas Savienības simbolu. Tie izklāstīti secīgi, loģiski, radoši un interesi rosinoši.	<i>Saturs atspoguļo skolēnu tekstpratības rezultātu, proti, to, kādā mērā viņi ir izpratuši jauno informāciju. Saturu iespējams vērtēt visai grupai kopumā, jo kopā viņi radīs stāstu. Saturs atklāj skolēnu zināšanas par izvēlēto vai iedalīto Eiropas Savienības simbolu.</i>
Notikums/ etīdes kompozīcija	Izspēlētais notikums ir haotisks, tam trūkst sižeta struktūras, un tādēļ to ir grūti uztvert.	Izspēlētajam notikumam trūkst kādas no daļām vai daļa no tām nav precīzi, saprotami attēlotas.	Izspēlētajam notikumam ir visas 5 kompozīcijas daļas. Vietām pārejas starp tām ir mazliet saraustītas vai starp tām ietilpst nevajadzīgas pauzes.	Izspēlētajam notikumam ir visas 5 kompozīcijas daļas. Tās plūstoši un skatītājos rada neatslābstošu interesi.	<i>Arī etīdes kompozīciju iespējams vērtēt tikai grupai kopumā, jo šajā gadījumā etīde tiek radīta sadarbībā. Ar šo kritēriju tiek fiksēts, kādā līmenī skolēni izprot sižeta klasisko kompozīciju.</i>
Darbība ar lelli	Izvēlēto vai izgatavoto lelli/ objektu kustina vienveidīgi, tā balsi veido vienmuļi vai runā savā balsī.	Izvēlēto vai izgatavoto lelli/ objektu kustina vairākos veidos, kas brīžiem atbilst tēlam un notikumam, bet brīžiem ne.	Izvēlēto vai izgatavoto lelli/ objektu kustina un tam piešķir balsi. To dara atbilstoši tēlam. Dažubrīd izkrīt no lomas.	Izvēlēto vai izgatavoto lelli/ objektu kustina organiski, ticami iedzīvinot tās tēlu un balsi. Dara to atbilstoši tēlam un notikumam. Lomā noturas visu laiku.	<i>Šo kritēriju iespējams vērtēt individuāli. Tas fiksē, kādā līmenī katrs skolēns iedzīvina lelli vai objektu. (Tas nozīmē, ka katram kāda lelle vai objekts noteikti ir jāiedzīvina.)</i>

*Kolonna "Komentāri" seit un turpmāk paredzēta kritēriju precizēšanai mācību procesā – kā katrs kritērijs izpaužas konkrētā mākslas veidā un uzdevumā.

IZGLĪTĪBAS STANDARTĀ NOTEIKTIE SASNIEDZAMIE REZULTĀTI, UZ KURIEM ŠĪ METODE PALĪDZĒS VIRZĪTIES

Sasniedzamie rezultāti sociālajā un pilsoniskajā mācību jomā	Sasniedzamie rezultāti kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā mācību jomā	Temats teātra mākslas/ vidusskolas kultūras un mākslas kursu programmas paraugā	Eiropas Savienībā nozīmīgi notikumi, tēmas
<p>S.3.2.4. Attiecībās ģimenē, ar draugiem un vienaudžiem pamatoti aizstāv savu viedokli un spēj pieņemt atšķirīgu viedokli.</p> <p>S.3.2.5. Balstoties savā pieredzē, skaidro, kādi lēmumi ir paša indivīda ziņā un kādi prasa kopīgu līdzdalību. Piedalās lēmumu pieņemšanā. Spriež par iesaistīšanās un līdzdalības nozīmi un nepieciešamību.</p> <p>S.3.2.6. Skaidro savstarpējā atbalsta nepieciešamību un izpaušmes sabiedrībā un piedalās tā nodrošināšanā.</p> <p>S.3.6.2. Vērtē savu rīcību attiecībās ar dažādu kultūras grupu pārstāvjiem.</p>	<p>K.3.1.3. Saskata mākslas darbos zīmes (piemēram, vienkāršākās etnogrāfiskās zīmes un informatīvās zīmes) un plaši lietotus simbolus reālajā un digitālajā vidē, skaidro to nozīmi, līdzīgo un atšķirīgo. Lieto zīmes un simbolus radošā darbā, izmantojot tiem atbilstošus vizuālus izteiksmes līdzekļus, kuru izvēli pamato.</p> <p>K.3.1.8. Skaidri un apzināti lasa mācībām un savām interesēm atbilstošus folkloras un literāros darbus, nosaka literārā darba kompozīcijas galvenās daļas.</p> <p>K.6.2.3. Uztājas auditorijas priekšā individuālā priekšnesumā, atpazīst uztraukumu un bailes un ar pedagoga palīdzību meklē tam risinājumu. Vērtē savu un citu sniegumu.</p> <p>K.6.3.1. Diskutē, apspriež idejas, individuāli, pāri vai grupā veido radošu darbu (piemēram, raksta ritmizētus literārus tekstus, dialogus, monologus, sižetiskus vēstījumus, tēlainus aprakstus, fantāzijas vai literārās pasakas žanra eksperimentus, sacer skaņdarbu, izmantojot kādu no apgūtajām mūzikas formām, veido skaņu partitūras, rada skaņu stāstus), eksperimentējot un kombinējot mākslinieciskās izteiksmes līdzekļus atbilstoši radošā darba ieceres mērķim.</p>	<p>Leļļu teātris. Kā ar pašgatavotām lellēm vai objektiem izstāstīt un attēlot notikumu?</p>	<p>Eiropas Savienības simboli</p>

1. pielikums

IZZIŅAS MATERIĀLS SKOLOTĀJAM

KAS IR SIMBOLS?

Simbols ir zīme, arī zīmju kopums (piemēram, attēls, ornaments, priekšmets, krāsu salikums, mākslas tēls, skaņdarbs), kas atspoguļo ideju, parādību sabiedrībā vai dabā u.tml. Par Latvijas nacionālajiem simboliem (var kalpot kā piemēri mācību procesā) sīkāk Latvijas Nacionālās enciklopēdijas šķirklī *Latvijas nacionālie simboli* <https://enciklopedija.lv/skirklis/5068-Latvijas-nacion%C4%81lie-simboli>

KAS IR EIROPAS SAVIENĪBAS GALVENIE SIMBOLI?

Eiropas Savienības galvenie simboli ir himna, karogs, moto un Eiropas diena.

Eiropas diena

Eiropas diena ir viens no Eiropas Savienības simboliem, kas ik gadu tiek atzīmēta 9. maijā.

• Kā tā radusies?

1950. gada 9. maijā franču politiķis Robērs Šūmans nāca klajā ar plānu, kurā izklāstīja ideju par Eiropas Ogļu un tērauda kopienas izveidi, kuras dalībnieki apvienotu savu akmeņogļu un tērauda ražošanu. Šūmana plāna mērķis bija Eiropā nodrošināt ilgstošu mieru. Šūmana plāns tiek uzskatīts par Eiropas Savienības sākumu.

Par godu šim notikumam 9. maijā svinam Eiropas dienu. Ar pilnu Šūmana plāna tekstu latviešu valodā aicinām iepazīties tīmekļvietnē https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/history-eu/1945-59/schuman-declaration-may-1950_lv

• Ko tā nozīmē, simbolizē?

Eiropas dienā svinam Eiropas Savienības vienotību, ES sasniegumus un līdz ar to arī katras ES dalībvalsts ieguldījumu kopējo mērķu sasniegšanā.

• Kā tiek atzīmēta Eiropas diena?

Eiropas dienā ES dalībvalstīs notiek dažādi pasākumi: Polijā norisinās "Šūmana parāde", daudzviet tā ir brīvdiena, ir valstis, kurās Eiropas Savienības galvenās institūcijas organizē atvērto durvju dienas, skolās un bibliotēkās tiek organizēti interesanti pasākumi, Latvijas iedzīvotāji piedalās "Eiropas eksāmenā", kurā katram ir iespēja pārbaudīt savas zināšanas par Eiropas Savienību un saņemt balvas.

Eiropas Savienības himna

Eiropas Savienības himna "Oda priekam" ir viens no Eiropas Savienības oficiālajiem simboliem. Himnas pamatā ir Ludviga van Bēthovena melodija no Devītās simfonijas un teksts no Frīdriha Šillera dzejoļa "Prieks".

Par "Oda priekam" latviešu valodas tekstu uzziniet vairāk šajā publikācijā <https://www.vestnesis.lv/ta/id/89132>

• Kā tā radusies?

1972. gadā Eiropas Padome apstiprināja "Oda priekam" kā savu himnu. Par ES oficiālo himnu tā kļuva 1985. gadā.

- **Ko tā nozīmē, simbolizē?**

“Oda priekam” pauž pasaules redzējumu – visi cilvēki viens otram ir brāļi. Himna pauž Eiropas vērtības – brīvību, mieru un solidaritāti.

- **Kur un kādos gadījumos to izmanto?**

Himna tiek atskaņota oficiālās ceremonijās, kurās piedalās Eiropas Savienības organizācijas un to pārstāvji, kā arī citos ar Eiropas Savienību saistītos pasākumos. Eiropas Savienības himna neaizstāj dalībvalstu himnas un pasākumos tiek atskaņota pēc nacionālās himnas.

Eiropas Savienības karogs

Eiropas Savienības karogs ir viens no oficiālajiem ES simboliem, kurā uz zila fona atveidots no 12 zelta zvaigznēm veidots aplis.

- **Kā tas radies?**

Karoga vēstures aizsākumi meklējami 1955. gadā, kad to par savu simbolu apstiprināja Eiropas Padome. 1983. gadā Eiropas Parlaments nolēma, ka Eiropas Ekonomiskās kopienas (tā toreiz sauca Eiropas Savienību) karogs būs tāds pats kā Eiropas Padomes. 1986. gada 29. maijā to pirmo reizi uzvilka karoga mastā pie Eiropas Komisijas ēkas.

- **Ko tas nozīmē, simbolizē?**

Karogā atveidotas zelta zvaigznes uz zilu debesu fona (dzeltens un zils ir Eiropas Savienības oficiālās krāsas). Zelta zvaigžņu aplis simbolizē vienotību, solidaritāti un harmoniju starp Eiropas tautām. Skaitlis 12 simbolizē pilnību un pabeigtību un nav saistīts ar dalībvalstu skaitu.

- **Kur un kādos gadījumos to izmanto?**

Eiropas Savienības karogi tiek izvietoti pie visām Eiropas Savienības institūcijām, taču tie plīvo arī katrā no dalībvalstīm – pie dažādu valsts un pašvaldības iestāžu ēkām blakus valstu oficiālajiem karogiem. Arī skolas Latvijā tiek aicinātas Eiropas dienā izvietot ES karogu.

Eiropas Savienības moto

Eiropas Savienības moto “Vienota dažādībā” ir viens no Eiropas Savienības oficiālajiem simboliem.

- **Kā tas radies?**

Pirmo reizi moto tika izmantots 2000. gadā, bet ideja iezīmēta jau Robēra Šūmana 1950. gada 9. maija plānā.

- **Ko tas nozīmē, simbolizē?**

Moto vēsta, ka visi Eiropas iedzīvotāji ir apvienojušies Eiropas Savienībā, lai veicinātu un attīstītu mieru un labklājību, saglabājot Eiropas tautu kultūras daudzveidību – valodu, kultūras tradīcijas u.c.

- **Kur un kādos gadījumos to izmanto?**

ES moto nav noteikta oficiāla lietojuma, to mēdz izmantot dažādos Eiropas Savienības oficiālajos pasākumos.

Atsauces:

1. Eiropas Savienība. (n.d.). *Eiropas diena*. [Tiešsaistē]. Pieejams: https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/symbols/europe-day_lv
2. Eiropas Savienība. (n.d.). *Eiropas himna*. [Tiešsaistē]. Pieejams: https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/symbols/european-anthem_lv
3. Eiropas Savienība. (n.d.). *Eiropas karogs*. [Tiešsaistē]. Pieejams: https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/symbols/european-flag_lv
4. Eiropas Savienība. (n.d.). *ES moto*. [Tiešsaistē]. Pieejams: https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/symbols/eu-motto_lv
5. Latvijas Radio 2. (2019.). *Viens no Eiropas Savienības simboliem – moto “Vienoti daudzveidībā”*. [Tiešsaistē]. Pieejams: <https://lr2.lsm.lv/lv/raksts/eiropas-krustceles/viens-no-eiropas-savienibas-simboliem--moto-vienoti-daudzveidiba.a117002/>
6. Tēzaurus. (n.d.). *Simbols*. [Tiešsaistē]. Pieejams: <https://tezaurs.lv/simbols:1>

Papildu materiāli par ES simboliem sākumskolas skolēniem:

- *Mūsu Eiropa* https://esmaja.lv/sites/default/files/inline-files/MusuEiropa1_0.pdf (4.–7. lpp.)
- Plakāts *Eiropas diena* <https://esmaja.lv/index.php/lv/projekti/eiropas-eksamens/ka-sagatavoties/sakumskola>

2.1. pielikums

IZZIŅAS MATERIĀLS SKOLĒNAM

KAS IR SIMBOLS?

Simbols ir zīme (piemēram, attēls, tēls, skaņdarbs u.c.), kas raksturo kādu ideju un uzskatus.

KAS IR EIROPAS SAVIENĪBAS GALVENIE SIMBOLI?

Eiropas Savienības (ES) galvenie simboli ir Eiropas diena, himna, karogs un moto.

EIROPAS DIENA

9. MAIJS

Eiropas dienu atzīmē 9. maijā

- 9. maijs izvēlēts par godu 1950. gada 9. maija plānam, kurā franču politiķis Robērs Šūmans pauda ideju par vienotu Eiropu. Plānā tika pausta ideja – lai nākotnē izvairītos no kara, valstīm ir jāapvieno akmeņogļu un tērauda ražošana.
- Eiropas diena ir veltīta mieram un vienotībai Eiropā.
- Eiropas dienu atzīmē dažādi – ES organizācijas rīko atvērto durvju dienas, bet Latvijā tiek organizēti dažādi pasākumi, koncerti, darbnīcas un notiek “Eiropas eksāmens”.

Eiropas Savienības simboli	Ekspozīcija	Sarežģījums	Kāpinājums	Kulminācija	Atrisinājums
Eiropas diena	Eiropa pūlas pārvarēt postošās 2. pasaules kara sekas.	Pagājuši jau 5 gadi, bet atkopšanās notiek pārāk gausi. Bailes no posta un jauna kara.	Spriedze un vajadzība šo situāciju risināt aug. Nevienam nevēlas pieļaut karu nākotnē.	Francijas ārlietu ministrs Robērs Šūmans nāk klajā ar ideju – apvienoties kopēju interešu vārdā.	Robērs Šūmans 1950. gada 9. maijā ierosina izveidot Eiropas Ogļu un tērauda kopienu. Pausta ideja – valstīm apvienot akmeņogļu un tērauda ražošanu. Ideju atbalsta 6 valstis. Vēlāk šī kopiena attīstās un 1993. gadā iegūst nosaukumu Eiropas Savienība.

2.2. pielikums

IZZIŅAS MATERIĀLS SKOLĒNAM

KAS IR SIMBOLS?

Simbols ir zīme (piemēram, attēls, tēls, skaņdarbs u.c.), kas raksturo kādu ideju un uzskatus.

KAS IR EIROPAS SAVIENĪBAS GALVENIE SIMBOLI?

Eiropas Savienības (ES) galvenie simboli ir Eiropas diena, himna, karogs un moto.

Ludvigs van Bēthovens

NOKLAUSIES HIMNU!

VISI LAUDIS
BRĀĻI BŪS

Frīdrihs Šillers

HIMNA

Ludviga van Bēthovena "Oda priekam"

- 1985. gadā "Oda priekam" kļuva par Eiropas Savienības himnu.
- Himnas pamatā ir Ludviga van Bēthovena melodija no Devītās simfonijas un teksts no Frīdriha Šillera dzejoļa "Prieks".
- Himna simbolizē ne tikai Eiropas Savienību, bet arī visu Eiropu un tās vērtības – brīvību, mieru un solidaritāti.
- Himna tiek atskaņota oficiālās ceremonijās, kurās piedalās ES pārstāvji, kā arī dažādos citos ar Eiropas Savienību saistītos pasākumos.

Eiropas Savienības simbols	Ekspozīcija	Sarežģījums	Kāpinājums	Kulminācija	Atrisinājums
Eiropas Savienības himna	Katrai valstij ir himna, kas tiek atskaņota nozīmīgos brīžos, svētkos. Arī Eiropas Savienība vēlas sev iedvesmojošu, svinīgu dziesmu, kas tiktu atskaņota svētkos.	Eiropas Savienībai himnas vēl nav – kā lai to labāk atrisina?	Vai labāk komponēt ko jaunu vai arī izvēlēties kādu jau esošu dziesmu?	Varētu izvēlēties visiem zināmu dziesmu, tādu, ko lielākā daļa eiropiešu ir dzirdējuši. Tā visiem būtu vieglāk to pieņemt un sajukt kopību.	Varbūt izvēlēties slavenā vācu komponista Bēthovena "Odu priekam"? Tās vienkāršā, skaidrā un spēcīgā melodija pauž ideju, ka mēs, cilvēki, visi esam kā brāļi. Jā! Tā arī darīsim. Un skaisto melodiju papildināsim ar rindām no Frīdriha Šillera dzejoļa "Priekam".

2.3. pielikums

IZZINĀS MATERIĀLS SKOLĒNAM

KAS IR SIMBOLS?

Simbols ir zīme (piemēram, attēls, tēls, skaņdarbs u.c.), kas raksturo kādu ideju un uzskatus.

KAS IR EIROPAS SAVIENĪBAS GALVENIE SIMBOLI?

Eiropas Savienības (ES) galvenie simboli ir Eiropas diena, himna, karogs un moto.

KAROGS

Uz zila fona atveidotas 12 zelta zvaigznes

- Zelta zvaigžņu aplis simbolizē vienotību, bet skaitlis 12 pilnību un pabeigtību.
- Karogu var redzēt pie ES galvenajām ēkām, kā arī pie valsts un pašvaldību iestādēm kopā ar valsts karogu.

Eiropas Savienības simbols	Ekspozīcija	Sarežģītums	Kāpinājums	Kulminācija	Atrisinājums
Eiropas Savienības karogs	Eiropas Savienība ir nozīmīga, liela un ietekmīga organizācija, kas veicina dalībvalstu mieru un labklājību.	Visām lielām organizācijām ir karogs, tikai Eiropas Savienībai vēl tā nav.	Kāds tas varētu būt? Tam būtu jābūt vienkāršam un viegli atpazīstamam, tas nedrīkst būt līdzīgs kādas valsts karogam.	Varbūt veidot kolāžu no visu valstu karogiem? Nē, tas būs pārāk raibi. Varbūt iekļaut tikai senāko vai lielāko valstu karogus vai simbolus? Nē, tas nebūtu vienlīdzīgi un taisnīgi. Kā to lai atrisina? Kādam vajadzētu būt Eiropas Savienības karogam?	Tas varētu būt 12 zelta zvaigžņu aplis uz zila fona. Zvaigznes simbolizē Eiropas tautu vienotību.

2.4. pielikums

IZZIŅAS MATERIĀLS SKOLĒNAM

KAS IR SIMBOLS?

Simbols ir zīme (piemēram, attēls, tēls, skaņdarbs u.c.), kas raksturo kādu ideju un uzskatus.

KAS IR EIROPAS SAVIENĪBAS GALVENIE SIMBOLI?

Eiropas Savienības (ES) galvenie simboli ir Eiropas diena, himna, karogs un moto.

VIENOTA
DAŽĀDĪBĀ

MOTO

- Pirmo reizi moto tika izmantots 2000. gadā, bet tā ideja pausta jau Šūmana deklarācijā 1950. gadā.
- Moto vēsta, ka visi Eiropas iedzīvotāji ir apvienojušies Eiropas Savienībā, lai rūpētos par mieru un labklājību, bet arī saglabātu kultūras un tradīciju daudzveidību.
- To mēdz lietot dažādos ar Eiropas Savienību saistītos pasākumos.

Eiropas Savienības simbols	Ekspozīcija	Sarežģījums	Kāpinājums	Kulminācija	Atrisinājums
Eiropas Savienības moto	Esmu dzirdējis, ka slaveniem cilvēkiem ir viņu dzīves moto, arī lieliem uzņēmumiem un pat pilsētām ir savi saukļi.	Vai Eiropas Savienībai ir sava moto? Ja nav, kāds tas varētu būt?	Vai ir iespējams izdomāt īsu, trāpīgu vārdu savienojumu, kas attiektos uz 27 valstīm, kuru iedzīvotāji runā dažādās valodās, dzīvo dažādās vietās un svin atšķirīgus svētkus?	Varbūt sauklim jābūt "Būsim draugi!", bet varbūt "Laimīgākā vieta uz zemes ir te!?"	"Vienota dažādībā". Šis moto vēsta, ka Eiropas iedzīvotāji ir apvienojušies, lai strādātu mieram un labklājībai, vienlaikus bagātinoties no dažādām kultūrām, valodām un tradīcijām.